

I

El dia que la Muntsa va acompanyar l'Ares a l'aeroport, s'havien llevat al Pirineu. Hi havien anat a passar el cap de setmana. Serien els últims dies que mare i filla compartirien en molt de temps i la Muntsa va proposar de viure'ls a la casa on havia viscut l'àvia de petita. Va pensar que en aquell poble quasi desert, on l'únic entreteniment seria passejar l'Einstein i deixar transcórrer les hores assegudes al davant de la llar de foc, podria conviure minut rere minut amb la filla. En aquell món reduït s'ompliria d'ella i així, després, quan ja no hi fos, li costaria més buidar-se d'aquella que l'havia acompanyat des de feia divuit anys, des del dia que va començar a créixer a dins de la seva panxa o, fins i tot, des del dia que va pensar en la remota possibilitat de la seva existència.

Tan bon punt la Muntsa va sortir del llit, la va sorprendre que el poble estigués nevat. Feia anys que havia comprovat que les nits que nevava era quan millor dormia i, en canvi, aquella nit s'havia despertat sovint per beure aigua i, després, a les cinc es va desvetllar i ja no va poder agafar el son. Es va prendre una pastilla per dormir, però no li va servir de res. A les sis va escoltar com s'engegava la calefacció i l'aigua començava a circular pels radiadors, i a les set li sonava l'alarma del mòbil. Llavors, en córrer les cortines, va ser quan se'n va adonar que el petit

llosat del campanar era blanc, i també els altres llosats del poble. Tot blanc. També els camps del voltant on pasturaven les vaques estàtiques, els pins del bosc, les muntanyes de la llunyania, els petits pobles arrapats als vessants... Tot blanc, com el seu cervell esgotat després d'haver perdut la lluita. Tantes estratègies per retenir la filla, tants arguments, per no res.

En canvi l'Ares s'havia despertat gairebé a les deu. Amb cara de son, va comentar que havia dormit molt bé i que no estava gens nerviosa. Abans de pujar al cotxe, encara va voler jugar amb l'Einstein. Li tirava boles de neu i el gos les agafava al vol, desintegrant-les.

Després ja van començar el trajecte en cotxe per ser a l'aeroport a les dues del migdia. La neu no havia aconseguit cobrir l'asfalt i van poder sortir del poble sense problemes. L'Ares parlava molt. Mai no l'havia vist tan comunicativa. Deia que no es feia el càrrec que l'endemà seria a l'Índia i, mesos després, al Nepal i al Tibet. Ella sola. Ella i les seves dues motxilles, la gran i la petita. Ella i les ganes de menjar-se el món a mossegades i de viure als paisatges de l'Alexandra David-Néel. Deia que a la tornada volia visitar la seva casa. Havia vist per Internet que l'autora de *Viaje a Lhasa* tenia casa a l'Alta Provença i que es podia visitar. Admirava tant, aquella exploradora del segle passat! La primera dona occidental que va aconseguir arribar a Lhasa! Havia devorat el seu llibre i pres apunts per si podia fer el mateix recorregut que ella va fer l'any 1924. La Muntsa no se'n va poder estar de recordar-li, un cop més, que segurament no podria entrar al Tibet, que s'ho tragués del cap perquè els xinesos no permetien que la gent viatgés per lliure.

—Cap problema, quan l'Alexandra hi va anar, també estava prohibit.

La Muntsa es va equivocar de marxa i el cotxe va fer un sotrac. Com se li acudia imaginar-se que podia fer el mateix viatge que l'Alexandra David-Néel? Aquella dona parlava tibetà i l'acompanyava el seu fill adoptiu tibetà! I era una persona adulta! Quina bestiesa! Per dissimular la fel que en un moment

li havia deixat la boca seca, li va preguntar si li havia agradat *El déu de les coses petites*, d'Arundhati Roy. L'Ares es va estendre en explicacions. Semblava que no l'havia enganxat tant com el llibre de Jhumpa Lahiri, *Intèrpret d'emocions*.

I *Un equilibri perfecte*, de Rohinton Mistry, l'havia llegit?

A la Muntsa aquest llibre li havia recomanat una amiga. El va comprar per a l'Ares perquè l'amiga li havia dit que s'hi retratava la part més fosca de l'Índia i, per tant, va pensar que això la prepararia per al pitjor i, amb una mica de sort, desistiria de fer el viatge.

L'Ares li va dir que no, que no havia tingut temps i que, de tots els llibres que havia llegit durant l'estiu, sempre ambientats a l'Índia, el Nepal o el Tibet, els millors havien estat els de l'Alexandra David-Néel i el del Michel Peissel que li havia deixat l'avi. Ara li hauria agradat llegir un llibre que li havia recomanat un amic, *Sidharta*, de Herman Hesse, però ho faria més endavant perquè ja portava prou pes a la motxilla.

Durant les tres hores de viatge l'Ares també va explicar-li la festa de comiat amb els amics de l'institut. Amb ells havia acabat el segon de batxillerat, molts havien superat la prova per accedir a la universitat i ara, tots menys ella, havien començat els estudis superiors. Era l'única que s'agafaria un any sabàtic per viatjar pel món i la primera que ho faria des que es va crear el seu institut, feia més de cent seixanta anys. Abans, mai cap estudiant no ho havia fet. No existia la tradició dels països anglosaxons i, si es donava el cas d'algú que marxava durant un any, era després dels estudis superiors, no abans. Per això la Muntsa feia temps que intentava convèncer-la que s'esperés. La veia massa jove i no volia que s'acostumés a una vida nòmada i lliure, que la temptés a abandonar la vida d'estudiant. Havia esgrimit tota mena d'arguments. Li deia que ara tenia el cervell despert i que era millor que no deixés els estudis. Li deia que era massa jove, que no sabia res del món, que algú li faria mal, que l'Índia, el Nepal i el Tibet eren llocs molt durs, que podia enganxar qualsevol malaltia, que les telecomunicacions

eren dolentes i no podria mantenir-la informada, que hi anés amb algun amic o amiga, que busqués acompanyants... Res, l'Ares feia anys que estalviava el que havia arreglat d'aniversaris, cangurs i altres feines, i ara el que més desitjava era voltar pel món.

—Però tornaràs? —li preguntava.

—No ho sé, mama!

—Va, no m'emprenyis!

—És clar que tornaré, però de moment només tinc bitllet d'anada.

—Escolta, ara estàs en edat de formar-te, tu seràs el que vulguis ser, d'això no en tinc cap dubte, t'esforçaràs molt a aconseguir-ho, ho sé, però ara t'has de formar.

—Quina millor formació puc tenir que viatjar sola?

Durant el viatge en cotxe la Muntsa li va tornar a enumerar la llista de recomanacions que li havien fet unes amigues que havien estat en aquells països. Que no vestís robes que mostressin les cames, les espatlles o els pits perquè estava mal vist; que portés fotocòpies del passaport i el visat perquè era fàcil que li demanessin en alguna ocasió; que no mirés els homes directament als ulls perquè s'ho podien prendre com una insinuació; que de nit era perillós anar pel carrer; que si es trobava viatjant de nit per l'Índia, el millor era dormir a l'estació del tren, a l'espai reservat per a les dones, i esperar a que es fes de dia...

L'Ares mirava per la finestra i ella continuava...

Un bon truc que li havia explicat una amiga era que si algú es posava molt pesat i no la deixava tranquil·la, podia fer-li entendre amb gestos que, per motius religiosos, no podia parlar i necessitava tranquil·litat. I el mateix podia dir si li oferien un menjar dubtós: no ho podia menjar perquè la seva religió li ho prohibia.

També li va recordar el que li havia posat a la farmaciola. Entre altres coses, hi trobaria xeringues i agulles noves per a injeccions.

I, després, altre cop van tornar les recomanacions. Que recordés no menjar res cru, que la fruita l'havia de menjar pelada, que

no prenguéss suc de fruita, que es rentés les dents amb aigua potable, que només beguéss aigua embotellada, que evités els glaçons, que tenia les pastilles potabilitzadores a la farmaciola...

En algun moment del viatge en cotxe va dir-li que estava reservant uns diners per si havia de socórrer-la. Si es trobava malament o li passava alguna cosa, ella agafaria un bitllet i es presentaria allà al més ràpid possible. D'altra banda, si la prope-
ra tardor tenia un mes de vacances, potser l'anava a veure.

Es va fer silenci. L'Ares no va dir res, i a ella li va saber greu. Era un silenci revelador.

Per trencar-lo, li va tornar a demanar pels estudis que faria a la tornada. Perquè pensava continuar estudiant, oi?

Per primer cop en molt de temps, l'Ares en va parlar durant una bona estona. Ara començava a adonar-se que potser ja no volia estudiar educació social, sinó magisteri. Si es volia canviar la societat, s'havia de començar des dels nens. I magisteri ho podia estudiar a qualsevol lloc del món i ho podia exercir a tot arreu. Perquè a tot arreu es necessiten mestres.

La Muntsa hauria volgut allargar el trajecte per retenir més estona la filla. Hauria volgut aturar el temps o convèncer-la d'una vegada per totes que no marxés, però sabia que, encara que al matí no haguessin pogut sortir del poble per culpa de la neu, encara que se'ls haguessin punxat les quatre rodes, que no haguessin arribat mai a l'aeroport o que l'avió no s'hagués enlairat, l'Ares hauria iniciat el viatge qualsevol altre dia.

Ja a l'aeroport, al moment d'abraçar-la, es va enfonsar. Reia i plorava al mateix temps, i l'Ares només reia.

—Et passarà el temps volant, mama, ja ho veuràs —li va dir.

Però ella no es podia treure del cap que no la veuria fins vés a saber quan.

—No pateixis, faig el que vull fer, sóc jo la que ho ha decidit i sóc feliç fent-ho!

En observar com s'allunyava i li feia adéu amb la mà, la Muntsa va ser conscient que era la primera vegada, des que la filla havia nascut, que se'n separava per tant de temps. L'interval de deu dies

de les colònies d'estiu havia estat el màxim. El pes de la nostàlgia li va caure al damunt com una mort sobtada. Tot d'un plegat es va adonar que durant divuit anys no s'havia parat a pensar com era la seva vida abans que existís l'Ares i, ara que es trobava sola de nou, recular als anys sense ella li provocava vertigen.

Va estar plorant fins que va arribar a casa i, esgotada, va seure al sofà. Aviat es va aixecar per obrir la finestra. S'ofegava. El soroll dels cotxes, les motos, els camions d'escombraries i els clàxons de Barcelona, van omplir l'espai. Després les passes la van portar a l'habitació de l'Ares. Va seure al llit i la mà, distreta, va agafar el Ti-ti, el titella Tigre que tantes nits havia fet companyia a la filla quan era petita. Se'l va apropar als llavis i el va olorar. La va decebre comprovar que no feia l'olor de l'Ares.

Els pòsters de les parets, l'edredó que li havia cosit l'àvia, el titella Tigre, els llibres, tots els objectes l'enfonsaven mentre l'Einstein, a la seva falda, es mullava amb les llàgrimes.

«*Hi ha gent que sap el preu de tot i el valor de res*», va llegir a un pòster. «*Oscar Wilde*». Va agafar el llibre que hi havia a la tauleta de nit i el va obrir. *Cap a terres salvatges*, de Jon Krakauer. Era ple de paràgrafs subratllats i tots la remetien a la dèria de l'Ares per viatjar. Va llegir fins al tercer:

«L'estiu de 1990, després de graduar-se a la Universitat Emory d'Atlanta, en McCandless es feu fonedís. Va canviar de nom, va regalar a una organització humanitària els vint-i-quatre mil dòlars que guardava en el seu compte corrent, va abandonar el seu cotxe i la majoria de les seves pertinences, i va cremar tots els diners que duia a sobre. Després, s'inventà un passat nou, va passar a engrossir les files dels desheretats i dels marginats, i va dedicar-se a vagarejar per Amèrica del Nord tot cercant experiències noves i transcendents. La seva família no sabia on era ni què se n'havia fet d'ell fins que les seves restes aparegueren a Alaska.»

Va llençar el llibre a terra i hauria volgut trepitjar-lo una vegada i una altra fins a desintegrar-lo.

«Per ser feliç només cal desitjar el que tens i no el que no tens. Gandhi».

Què faria, tants mesos sense l'Ares? Com conviure amb l'absència? Enyoraria les rutines, abans inadvertides: les molles de pa que trobava al damunt de la taula i que delataven que una estona abans ella havia esmorzat; la nota de la nevera avisant que havia telefonat algú mentre ella era al teatre; el forat al sofà, just on l'Ares s'havia assegut per mirar la tele abans que ella arribés de treballar... Els paisatges quotidians, abans compartits, es venjarien del silenci, es conxorxarien contra ella recordant-li a cada moment com eren abans de l'absència. En baixar l'escala de l'edifici veuria la mà de la filla lliscant per la barana; en seure al cotxe escoltaria el clic del cinturó quan l'Ares se'l cordava; en arribar a casa trobaria el seu abric al penjador de l'entrada... Els paisatges quotidians serien el mirall del buit que havia deixat a dintre seu.

«La civilització no es construeix a base de tenir més coses, sinó de ser més. Gandhi».

És l'últim pòster que va llegir abans de tancar els ulls.

L'endemà es va despertar al llit de l'Ares amb l'Einstein al costat. La coixinera era humida i la tristesa més feixuga. La sensació de llunyania irreal era encara més forta que la nit anterior. Li semblava impossible haver d'afrontar les rutines sense ella.

Quan a les deu del matí va sonar el telèfon i va sentir que era ella, va haver de fer un gran esforç per dissimular l'ànim de plom. La telefonava per dir-li que el viatge en avió havia anat molt bé. A Delhi eren les quatre de la tarda. Des de l'aeroport fins a la ciutat havia compartit el taxi amb uns portuguesos que havia conegut a l'avió. Anaven a Pushkar per veure el mercat de camells més gran del món. Pushkar era una ciutat del Rajasthan, a tocar del desert. L'havien convidat a anar-hi amb ells i s'hi havia apuntat. Aquell mateix dia ja marxaven. Ni tan sols dormiria a Delhi, una ciutat que, per cert, no l'havia impressionat tant com deia la gent.

L'Ares estava pletòrica, com el dia anterior. Eren a meitats de novembre del 2011 i només feia vint dies que havia complert divuit anys.

